

Къмъ 1619 г. за софийските дубровчани се появили значителни мъжнотии при износа на вълна отъ страна на конкурентите имъ — еврейски търговци. Дубровчаните били принудени да се оплачатъ на ректора и на съветниците на Републиката. Запазенъ е отговорът отъ Дубровникъ, както и едно специално писмо, адресирано до еврейската община въ София. Отъ тъхъ разбираме въ подробности, въ какво се е състояло недоразумението. Дубровчаните се оплакали отъ еврействъ за пречките имъ въ търговията съ вълна, по поводъ на което било направено разследване. Установило се, че самите дубровчани въ София не съдействували много разумно и задружно. Тъхните предшественици винаги съд се спогаждали, както по между си, тъй и съ еврействъ, на които оставяли да закупуватъ вълната само отъ две села — Горна и Долна Босния. Целата останала област била свободна за дубровчаните, които не съд задържали нито на свои, нито на други търговци вълна, както нѣкои отъ дубровчаните правили това по същне. Дори единъ отъ тъхъ, Джироламо Граси, се осмѣлилъ да издѣйствува позволнение, само той да закупува всичката вълна отъ двете села, заради което трѣбвало да бѫде наказанъ. Въ Дубровникъ не били доволни, когато привилегиите не ползвали цѣлата нация, а само отъдѣлни дубровчани. Поради това било изпратено едно писмо до еврействъ въ София, съ нареждане за напредъ тѣ да живѣятъ въ миръ съ дубровчаните, като дѣйствуваха и по отношение на вълната така, както въ предишните години и да се освободи вълната и другите стоки, ако имало такива задържани. Същевременно се заповѣдва на споменатия Граси да не си служи съ разрешение за износъ само на свое име, ако сѫщия държи още на благоволението на Републиката¹⁾.

Подобно нареждане било изпратено и на софийската еврейска община, въ което се давашъ съвети да се придържатъ въ старата спогодба по износа на вълната. Настоявало се още еврействъ да освободятъ задържаните стоки на дубровчаните²⁾.

¹⁾ „A di 23 Luglio 1619. Alli mercanti della collona di Soffia nostri carissimi. Il Rettore di Ragugia col suo consiglio, e di Pregati.

Habbiamo inteso con piu lettere di una parte di voi gl'aggravij che dite di ricevere daql'hebrei per occasione delle lane, ma troviamo dell'altra parte per l'essame fatto qui sopra tale differenza, che i mercanti nostri stati costi prima di voi, hanno con magior prudenza proceduto in tal particolare perch sempre sono stati perci indisparate, e sempre l'hanno accommodato di pieno, assignando a essi Hebrei le lane solamente de i due casali di Bosnia superiore, et inferiore, et le restanti di tutto il paese libero per loro, senza che per pertinacia habbino causato non solo a se, ma anco a gl'altri mercanti, retentione di altre lane, come alcuni di voi hanno fatto questa volta, ma che  peggio Girolamo ha ardito far impetrare cochiumo, che egli solo possa comprare tutte la lane di tutti due casali, per il che meritarebbe di esser castigato, impero che non ci contentiamo, che i privilegij si vadano impetrando per nessuno in particolare, ma generalmente per tutta la natione. Pero vi imponiamo per particolare ordine, come anco habbiamo scritto  coteste sinagoghe, che per l'avvenire debbiate con loro viver in pace, e amorevolmente servendo in materia delle dette lane, tanto per il presente, quanto per gl'altri venturi quello che fin qui si  osservato, attendendo, che subito siano liberamente le lane, e altre robbe che perci potessero esser state rittenute e commandando al detto Grassi, che del suddetto cochiumo a suo nome impetrato, non si debba servire per quanto tiene sara la gratia nostra. State sani". Lett. e com. t. 43 f. 168.

²⁾ п. т. f. 168 v°.